Premieră între inaugurare și... cotitură

(Grigore Constantinescu – 2 aprilie 2007)

Pentru acest moment din istoria contemporană a Teatrului Național de Operetă „Ion Dacian" – inaugurarea sălii refăcute după incendiu – merită să privim puțin „peisajul".

Nu știm cât a durat refacerea, nici cine au fost cei care au decis soluția actuală. Oricum, pătrunzând în sală, ești mirat de configurația destul de specială a spațiului. Acolo unde fusese parterul se află acum scena, iar publicul poate privi (și asculta) doar din perspectiva balconului, neatins de distrugerile flăcărilor și transformat în peluză. Ce poate nedumeri? În primul rând spațiul rămas spre utilizare după renunțarea la scena anterioară, căci sala a devenit ovală, cu deschidere largă lateral, reducere a adâncimii și fără culise, cu mare înălțime dar fără distanță între scenă și public. Orchestra evoluează înghesuită în fața scenei, tot pe principiul lui Coșbuc potrivit căruia „e lung pământul ba e lat". Ce se poate face cu acest spațiu, am intuit la spectacolul inaugural, al cărui principal subiect nemărturisit pare să fi fost „Opereta... fără operete". Adevărat, un spectacol tradițional este greu de imaginat fără condițiile necesare unei montări tradiționale și cu proporțiile descrise mai înainte.

Rămân experimentele și concertele mobilate scenic, cum a fost și inaugurarea cu **Broadway–București**. Comparația este dificilă ca manieră, între cele două repere (ca și între New York și... București !). Semnul de legătură l-a făcut propunerea de a prezenta fragmente din celebre musicaluri. Pentru realizarea acestui potpouriu au fost desfășurate mari eforturi manageriale, materiale și de pregătire. Greu de ales dacă era mai bine să fi acționat un singur regizor, în loc de mai mulți dar cu proiecte diferențiate ca idee și realizare. Oricum, între Tocilescu, Caramitru, Afrim, Rancea, Todea, Nica, Dincă este greu de stabilit, la o simplă succesiune, cine a fost mai aproape de subiectele alese din câteva faimoase (și nu singurele) musicaluri americane din care s-au extras nu mai puține pelicule de succes. În ansamblu, spectacolul „imită" astfel de reprezentații de pe celebra stradă newyorkeză sau filmele care au circulat pretutindeni. Solicitați, soliști ai ansamblului și dansatori încearcă să facă „altceva" decât au făcut până acum, inclusiv în repertoriul de musicaluri existente de vreo trei decenii la Teatrul de Operetă. Microfonul, abundența de decibeli, culoarea orchestrei dirijate de un oaspete american suplinesc cu greu imaginea anterioară a acestui teatru cu profil unic în țara noastră.

De obicei, o inaugurare se cuplează cu cel mai mare succes al ansamblului respectiv. Pentru această cotitură de destine, obiceiul a fost înlocuit cu un experiment ce ne propune o altă orientare privind frecventarea genurilor care au urmat, ca istorie, genului operetei. Rămâne ca desenul de proiecte să-și întâmpine artiștii și publicul, obținând sufragiile tuturor. Așa ceva nu se poate realiza prea repede, mai ales că presupune o schimbare de tradiție și, firește, de obiceiuri în actorie, cânt, stil și ambianță. Este adevărat, acum lumea se grăbește și mulți sunt pasionați după schimbări de orice fel, de la politic la artistic. Dar vitezomanii, se știe, își pun în pericol propria viață în pariul cu norocul.